

NOTAT

Vedr.: Bilag til hørings svar om spildevandsselskabers klimatilpasning

1. Definition på klimatilpasning

Ud fra DANVAs læsning af lovbemærkninger, er der tale om et klimatilpasning, når vandselskabet går til et højere serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, jævnfør side 6 og 86 i lovforslaget.

For klarhedens skyld bør ovenstående fremgå af en definition på vandselskabers klimatilpasning direkte i en lovbestemmelse. Det er uigennemsigtigt, at definitionen skal udledes af lovbemærkningerne, og det vil give mindre administration hos vandselskaber og øvrige parter, hvis definitionen fremgår direkte af en lovbestemmelse.

Som vi læser lovforslaget er der dog ikke tale om klimatilpasning, hvis et serviceniveau for afledning/behandling af tag- og overfladevand hæves som konsekvens af et projekt, hvis hovedformål ikke er klimatilpasning men forbedret afledning/behandling af andet spildevand (hus- eller industrispildevand) end tag- og overfladevand. Vi vil gerne have bekræftet, om dette er rigtigt forstået. I givet fald kan det også med fordel fremgå direkte i loven eller i det mindste i en bekendtgørelse.

2. Vandselskabers projektejerskab

Lovforslaget lægger op til, at det skal være lettere for vandselskaber og deres samarbejdspartnere at aftale, at vandselskaberne får rollen som projektejere, jævnfør side 48 i lovforslaget.

Dette er positivt. Men samtidig rummer lovforslaget nogle u hensigtsmæssige barrierer for vandselskabers projektledelse. Således fremgår det af side 22 i lovforslaget, at vandselskaberne vil kunne forestå planlægning og projektudførelse af den del af et projekt, som falder ind under reglerne om selskabets hovedvirksomhed, samt at selskaberne kun vil kunne varetage planlægning og projektudførelse af andre dele af projektet i overensstemmelse med reglerne om vandselskabers tilknyttede virksomhed.

Denne begrænsning finder vi u hensigtsmæssig set i lyset af, at kommunerne kan pålægge vandselskabet af lave samfundsøkonomiske analyser. Sådanne analyser vil ofte indbefatte potentielle projekter, hvor vandselskabet ikke har ejerskab til anlægget, f.eks. skybrudsveje. Vandselskabet skal kunne inddrage skybrudsveje i de samfundsøkonomiske analyser efter reglerne om hovedvirksomhed og ikke reglerne om tilknyttet virksomhed. Vandselskaberne bør også kunne anlægge f.eks. en skybrudsvej efter reglerne om hovedvirksomhed, hvis selskabet på den ene side og kommunen eller et privat vejlav på den anden side bliver enige om dette.

3. Risiko for store takststigninger ved direkte betaling til anlægsejer

Med lovforslaget åbnes der op for, at vandselskabet kan betale anlægsomkostninger direkte til ejer af et ikke-spildevandsteknisk anlæg, f.eks. en kommune som ejer af en skybrudsvej. Dette er positivt, da det som udgangspunkt vil give mindre administration i forholdet mellem vandselskabet og ejeren af det ikke-spildevandstekniske anlæg.

Det er dog afgørende, at vandselskabet har råderum til finansieringen, og dette er ikke beskrevet i lovforslaget. Hvis vandselskabet får lov til at opkræve omkostningen over taksten på 1 – 2 år, kan dette give nogle voldsomme udsving på taksterne.

Derfor bør det være muligt for vandselskabet at opkræve anlægsomkostningen til det ikke-spildevandstekniske anlæg over en årrække efter lignende principper, som når vandselskabet opkræver til dækning af afskrivninger på spildevandstekniske anlæg, som selskabet selv ejer. På den måde kan voldsomme hop i taksten undgås.

Det er essentielt, at der ikke rettes effektiviseringskrav til vandselskabets dækning af anlægsomkostninger til ikke-spildevandstekniske anlæg. Vi henviser i den forbindelse til punkt 1 i selve høringssvaret.

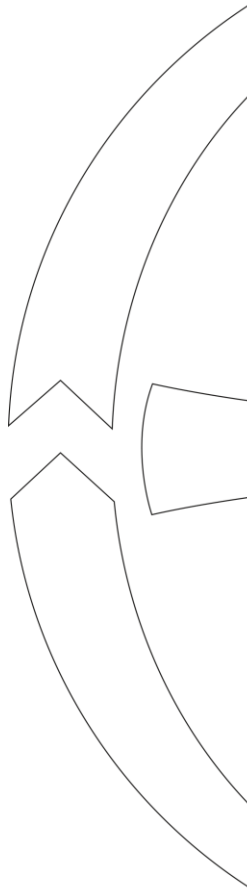
4. Projekt- eller område-niveau for indberetning?

Som vi læser lovforslaget, skal den samfundsøkonomiske analyse ske på områdeniveau og ikke på projektniveau. Det fremgår på side 72, at områdeinddelingen som udgangspunkt skal ske baseret på hydrologi og eventuelt kloakopland. Dette virker fornuftigt.

Med afsæt i ovenstående virker det til gengæld ikke fornuftigt, at alle indberetninger til Forsyningssekretariatet skal ske på projektniveau. Når den samfundsøkonomiske analyse foreligger, er dette overflødig og vil give anledning til masser af unødvendig administration, jævnfør også punkt 2 i høringssvaret. I de tilfælde, hvor flere enkeltprojekter hænger hydraulisk sammen i en klimatilpasningsløsning for et helt område, giver det bedst mening, at indberetningerne til Forsyningssekretariatet skal ske på projektniveau i stedet for på områdeniveau.

Et eksempel på et klimatilpasningsprojekt bestående af flere delprojekter kunne være, at man laver en sø eller vådområde til vandparkering i det åbne land opstrøms en by, hvorved der så bliver mindsket behov for klimatilpasning i byen, og man derfor eksempelvis kan nøjes med at separatkloakere i byen og ikke behøver at lave yderligere tiltag.

Hvis der ikke er mulighed for at indberette til Forsyningssekretariatet på områdeniveau, kan der opstå den situation, at et enkeltprojekt ikke er samfundsøkonomisk optimalt eller omkostnings-effektivt for vandselskabet, men at den samlede områdeløsning, som projektet indgår i som en nødvendig del, er samfundsøkonomisk optimal. Her skal vandselskabet have tillæg til den økonomiske ramme med afsæt i en samfundsøkonomisk analyse på områdeniveau og ikke nægtes tillæg til enkeltprojekt, der indgår som en nødvendig del af den samlede klimatilpasningsløsning. Med det foreslåede krav om indberetning til Forsyningssekretariatet på projektniveau, ser vi stor risiko for, at den beskrevne problemstilling kan blive aktuel, hvilket vil være meget uhen-sigtsmæssigt.

5. Fri udveksling af data

Uanset om kommunen eller spildevandsselskabet laver de samfundsøkonomiske analyser, vil de være afhængige af input af data fra den anden part. I den forbindelse bør det fremgå eksplicit af loven eller eventuelt af bekendtgørelse, at den part, som laver den samfundsøkonomiske analyse, vederlagsfrit skal have data til formålet fra den anden part.

På den måde forebygges unødigt kassetænkning og potentielle tvister.

Det er essentielt, at vandselskabet kan få tillæg til alle administrative omkostninger til tilvejebringelse af data og kortlægning, såvel som arbejde med de samfundsøkonomiske analyser i de tilfælde, hvor disse laves af vandselskabet og ikke af kommunen.

6. Øvrigt

Aktuelt er der en markant strukturudvikling i vandsektoren. På spildevandsområdet indebærer dette blandt andet, at flere og flere vandselskaber får større og større forsyningsområde og hver især ejes direkte eller indirekte af flere og flere kommuner, som hver især typisk får henholdsvis både en ejerrolle og en myndighedsrolle i forhold til vandselskabet. Lovforslaget tager implicit udgangspunkt i, at der er én ejer/myndighedskommune per vandselskab og omtaler ikke ovennævnte situation med flere ejere/myndighedskommuner pr. selskab.

For vandselskaber, hvor flere kommuner er ejere/myndigheder, kan der opstå forskellige problemstillinger, som f.eks. konflikt hvis en ejer/myndighedskommune stiller krav/påbud til vandselskabet, som de andre ejere/myndighedskommuner ikke er enige i.

Det vil være en fordel, hvis både det aktuelle lovforslag og kommende lovgivning på området mere eksplicit forholder sig til de stedse mere komplekse organiseringsformer i vandselskaber. F.eks. ved at gøre det tydeligere, hvornår kommunen kan stille krav til selskabet i henholdsvis sin egenskab af ejer eller i sin egenskab af myndighed.

